

VII.564.65.2019.MAW

Pan Witold Kołodziejcki
Przewodniczący Krajowej Rady
Radiofonii i Telewizji

Skwer kard. S. Wyszyńskiego 9
01-015 Warszawa

Szanowny Panie Przewodniczący

pismem z 29 sierpnia 2019 r. (kopia w załączeniu) Rzecznik Praw Obywatelskich skierował do Pana Przewodniczącego wystąpienie dotyczące opublikowanego w portalu onet.pl artykułu, z którego wynikało, że urzędnicy Ministerstwa Sprawiedliwości, na czele z byłym już wiceministrem sprawiedliwości Panem sędzią Łukaszem Piebiakiem, prowadzili działania mogące dyskredytować sędziów, którzy publicznie wypowiadali się przeciwko działaniom resortu. Pismem z 11 września 2019 r. (kopia w załączeniu) skierowano natomiast do Pana Przewodniczącego wystąpienie w sprawie doniesień prasowych dotyczących niepokojących praktyk stosowanych przez dziennikarzy telewizji publicznej. Następnie pismem z dnia 7 stycznia 2020 roku ponowiono prośbę o przesłanie odpowiedzi w niniejszych sprawach (kopia w załączeniu). W dniu 6 lutego br. do RPO wpłynęła odpowiedź Pana Przewodniczącego, w której poinformowano, że KRRiT zapoznała się z informacjami przedstawionymi przez TVP S.A. w tej sprawie i uznała, że nie będzie zajmować odrębnego stanowiska.

Tymczasem należy przypomnieć, że zgodnie z art. 213 ust. 1 Konstytucji RP Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji stoi na straży wolności słowa, prawa do informacji oraz interesu publicznego w radiofonii i telewizji. Art. 6 ust. 1 pkt 4 u.r.t. (ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji - Dz. U. z 2019 r., poz. 361 ze zm.) przewiduje, że do zadań Krajowej

Rady Radiofonii i Telewizji należy m.in. sprawowanie w granicach określonych ustawą kontroli działalności dostawców usług medialnych. Dlatego ustawowym zadaniem KRRiT jest sprawowanie kontroli nad działalnością programową nadawców, w tym kontroli wyemitowanych programów, audycji i innych przekazów pod kątem ich zgodności z ustawą o radiofonii i telewizji, postanowieniami koncesji i innymi regulacjami prawnymi odnoszącymi się do sfery działania mediów elektronicznych. Kontrola ta odbywa się w granicach określonych obowiązującym prawem oraz w poszanowaniu zasady nienaruszania prawa nadawców do samodzielnego kształtowania programów. Kontrola ta powinna ponadto spełniać wymogi skuteczności, efektywności i adekwatności. Wątpliwym jest by poprzestanie przez organ kontrolujący na zapoznaniu się z treścią wyjaśnień nadawcy, bez samodzielnej analizy okoliczności sprawy wypełniało przesłanki rzetelnej, pełnej i niezależnej kontroli. Należy również wskazać, że toczące się postępowanie sądowe nie ma wpływu na postępowanie wyjaśniające oraz zakres kontroli prowadzonych przez KRRiT.

Ponadto, KRRiT posiada kompetencje do podejmowania dwojakiego rodzaju działań. Po pierwsze, Przewodniczący KRRiT może wezwać nadawcę do zaniechania działań w zakresie tworzenia i rozpowszechniania programów, jeśli są one sprzeczne z przepisami ustawy, przyznaną koncesją lub uchwałami KRRiT (art. 10 ust. 3 u.r.t.), zaś na podstawie uchwały KRRiT może on wydać decyzję zakazującą takich działań (art. 10 ust. 4 u.r.t.). W razie niewykonania nałożonego obowiązku, Przewodniczący KRRiT może, w ciągu dwóch lat od wydania decyzji, nałożyć na osobę kierującą nadawcą karę (art. 54 u.r.t.).

Rzecznik pragnie także przypomnieć, że ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji powierza radiofonii i telewizji istotne społecznie zadania, związane z dostarczaniem informacji, udostępnianiem dóbr kultury i sztuki oraz upowszechnianiem edukacji obywatelskiej (art. 1 u.r.t.). Szczególną rolę odgrywają tu publiczna radiofonia i telewizja, która realizuje misję publiczną, oferując, na zasadach określonych w ustawie, całemu społeczeństwu i poszczególnym jego częściom, zróżnicowane programy i inne usługi w zakresie informacji, publicystyki, kultury, rozrywki, edukacji i sportu, cechujące się pluralizmem, bezstronnością, wyważeniem i niezależnością oraz innowacyjnością, wysoką jakością i integralnością przekazu (art. 21 ust. 1 u.r.t.). Ustawa o radiofonii i telewizji

wprowadza również istotne wymogi dotyczące charakteru programów i innych usług jednostek publicznej radiofonii i telewizji (art. 21 ust. 2 u.r.t.).

Przedstawiony wyżej wysoki standard, w ocenie Rzecznika, nie powinien dotyczyć jedynie końcowej wersji programu, ale również całego procesu jego powstawania i działań dziennikarzy. Należy bowiem pamiętać, że zadaniem dziennikarza jest służba społeczeństwu i państwu. Dziennikarz ma obowiązek działania zgodnie z etyką zawodową i zasadami współżycia społecznego, w granicach określonych przepisami prawa (art. 10 ust. 1 z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe, Dz. U. z 2018 r., poz. 1914 t.j.). Byłoby sytuacją wysoce niepokojącą, gdyby dziennikarze publicznej telewizji próbowali niedopuszczalnymi prawnie metodami zbierać informacje wpływać na treści materiałów prasowych, a tym samym prowadzić do szerzenia dezinformacji.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 u.r.t. audycje lub inne przekazy nie mogą propagować działań sprzecznych z prawem, z polską racją stanu oraz postaw i poglądów sprzecznych z moralnością i dobrem społecznym, w szczególności nie mogą zawierać treści nawołujących do nienawiści lub dyskryminujących ze względu na rasę, niepełnosprawność, płeć, wyznanie lub narodowość. Na gruncie wskazanej ustawy nadawca ponosi odpowiedzialność za treść emitowanego przez niego programu (art. 13 ust. 1 u.r.t.).

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 12 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o *Rzeczniku Praw Obywatelskich* (Dz. U. z 2018 r. poz. 2179 ze zm.), Rzecznik Praw Obywatelskich zwraca się o samodzielne zbadanie sprawy przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji, zgodnie z jej konstytucyjnymi i ustawowymi obowiązkami. Proszę uprzejmie o poinformowanie RPO o wynikach przeprowadzonego postępowania.

Z poważaniem

Załącznik 3